

Päivitys 22.04.2021

Päivitys 6.1.2021 Mika Samuel

päivitys 13.5./msa Mallisääntö pohjana

päivitys 5.1.2020 / hoitokunta

Utsjoen kirkonkylän yhteisen vesialueen osakaskunnan säännöt

Kotipaikka ja -kunta: Utsjoki

Kiinteistötunnus: 890–401–876–3

Osakaskunnan vesialue sijaitsee seuraavissa vesistöissä ja vesistön osissa:

Yhteinen vesialue sijaitsee Tenojoessa Guošnjárga/ Guosniemestä Luosnjársavvon/ Lohiniemen suvantoon ja etelään Inarin kunnan rajalle, josta rajaa pitkin Guncavárri/ Kuntsavaaran länsipuolelle, josta luoteeseen Guivi/ Kuiville ja edelleen Várdoaijávri/ Vardoijärven itäpuolen kautta Guošnjarga/ Guosniemeen ja tarkemmin rekisterikarttoihin merkityillä alueilla ja on pinta-alaltaan 929,57 hehtaaria.

Lisäksi osakaskunnan yhteiseen alueeseen kuuluvat yhteisen vesialueen kanssa samalla kiinteistötunnuksella olevat vesijättö- ja muut yhteiset alueet.

Osakaskunnan alue on osa saamelaiden kotiseutualuetta. Utsjoen kunta on ainoa saamelaisemmistöinen kunta Suomessa. Perustuslain 17.3.§:n mukaan saamelaiden kulttuurina pidetään mm. perinteisiä elinkeinoja kuten utsjokelaisten kalastusta.

Osakaskunta toimii kalastuslaissa (379/2015) tarkoitettuna osakaskuntana.

Osakaskunta on kokouksessaan ____ päivänä xx kuuta 2021 hyväksynyt itselleen seuraavat säännöt:

1 §

Osakaskunnan tehtävänä on huolehtia osakaskunnalle kuuluvan yhteisen alueen hallinnosta ja aluetta koskevien asioiden hoidosta.

Osakaskunnan tehtävänä on kalastuksen järjestäminen alueellaan (KalastusL 379/2015 4 luku esim. 41§) Tenon Kalatalousalueen laatiman kalavarojen käyttö- ja hoitosuunnitelman mukaisesti siten, että pyritään turvaamaan kalavarojen kestävä ja monipuolinen tuotto, kalakantojen luontainen elinkierto sekä kalavarojen ja muun vesiluonnon monimuotoisuus ja suojelu.

Valtioiden välisen Tenon sopimuksen velvoittama hoitosuunnitelma myös ohjaa kalastuksen järjestämistä osakaskunnan alueella.

Osakaskunnan päätösvaltaa käyttää osakaskunnan kokous, lukuun ottamatta niitä tehtäviä, jotka jäljempänä näissä säännöissä on määrätty hoitokunnan päätösvaltaan kuuluviksi.

2 §

Osakaskunnan alueella harjoitetaan kalastusta kalastuslaissa sekä kalastusasetuksessa ja niiden nojalla säädetyllä sekä tarkemmin näissä säännöissä määrättyllä ja osakaskunnan kokouksen päättämällä tavalla.

Sen lisäksi osakaskunnan alueella kalastusta ohjaa Suomen ja Norjan välinen sopimus kalastuksesta Tenojoen vesistössä ja Tenojoen vesistön kalastussääntö, Laki kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta ja Valtioneuvoston asetus kalastuksesta Tenojoen vesistön sivuvesistöissä

Osakaskunnan kokous voi kala- tai rapukantojen tuottavuuden parantamiseksi tai säilyttämiseksi päättää kalastusta tai ravustusta koskevista rajoituksista.

3 §

Oikeus kalaveden käyttöön määräytyy pyydysyksikköjen perusteella **siten, että kalavedessä käytettyjen pyydysyksiköiden kokonaismäärä on enintään 50939 pyydysyksikköä.**

Eri pyydysten ja pyyntivälineiden yksiköinnistä tehdään päätös osakaskunnan kokouksessa.

Pyydysyksikköjen jako suoritetaan kunkin osakkaan vesialueosuuden mukaan tasoittamalla murto-osat lähinnä seuraavaksi suuremmaksi kokonaisluvuksi. Jaon perusteena käytetään kiinteistöjen yhteistä vesialueosuuslukua.

Osakkailta lunastamatta jääneistä pyydysyksiköistä voidaan myöntää kalastuslupia vapaa-ajan- ja kaupalliseen kalastukseen, koe- ja tutkimustoimintaan sekä hoitokalastukseen.

Pyydysyksiköt voidaan jakaa osakaskunnan päätöksellä myös muun perusteen mukaan.

4 §

Osakkailta ja muilta osakaskunnan vesillä kalastavilta perittävistä pyydysyksikkö- ja muista kalastuksen harjoittamiseen liittyvistä maksuista päätetään osakaskunnan kokouksessa.

Osakaskunta voi kalaveden hoitoa ja muita osakaskunnan menoja varten määrätä osakkaiden suoritettavaksi maksun, jonka peruste on kunkin vesialueosuus tai muu tapauskohtaisesti osakaskunnan kokouksessa päätettävä peruste.

5 §

Osakkaalla on oikeus ilman muiden osakkaiden suostumusta antaa toiselle luvan vastikkeetta tai vastiketta vastaan käyttää hänelle yhteisellä vesialueella kuuluvaa kalastusoikeuttaan. Luovutuksesta on ilmoitettava hoitokunnalle.

Oikeus kalastaa osakaskunnan yhteisellä vesialueella voidaan antaa vuokralle osakaskunnan kokouksen päätöksellä.

6 §

Osakaskunta päättää kokouksessaan siitä, millä tavalla kalastusoikeus osoitetaan seisovilla pyydyksillä kalastettaessa.

Osakaskunnan vesialueella voidaan kalastusta harjoittaa kaikilla kalastuslain ja kalastusasetuksen sekä Suomen ja Norjan välinen sopimus kalastuksesta Tenojoen vesistössä ja Tenojoen vesistön kalastussääntö, Laki kalastuksesta Tenojoen vesistössä Norjan kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja soveltamisesta ja Valtioneuvoston asetus kalastuksesta Tenojoen vesistön sivuvesistöissä sallimilla pyydyksillä ja pyyntitavoilla, ellei ELY-keskus tai kalatalousalue ole kala- ja rapukantojen tuottavuuden parantamiseksi tai säilyttämiseksi tai osakaskunnan kokous osakkaiden kalastusmahdollisuuksien tasapuoliseksi jakamiseksi toisin päättänyt.

Osakaskunnan vesialueella muutoin kuin yleiskalastusoikeuksin kalastusta harjoittavat henkilöt voidaan osakaskunnan kokouksen päätöksellä velvoittaa antamaan kalastusta ja sen tuottoa koskevia tietoja kokouksen tarkemmin päättämällä tavalla.

7 §

Osakaskunta päättää kokouksessaan yhteisen vesialueen kalastuksen järjestämisestä ja kalaveden hoitotoimenpiteistä.

Osakaskunnan kokouksessa päätetään alueen tai sen osan käytöstä muuta tarkoitusta kuin kalastusta varten, mukaan lukien metsästyksen harjoittamisesta alueella, ja tällaisesta käytöstä perittävästä korvauksesta.

8 §

Ellei kokouspäätöksessä tosin määrätä, on 3–7 pykälissä tarkoitettu päätös voimassa toistaiseksi.

9 §

Osakaskunnan päättäntävaltaa käyttää osakaskunnan kokous. Osakaskunnan varsinainen kokous tulee järjestää vuosittain maaliskuun loppuun mennessä. Osakaskunnan kokouksen kutsuu koolle hoitokunta.

Osakaskunnan kokouksesta ja ylimääräisestä kokouksesta kuulutetaan siten, että kokouksesta tiedotetaan osakaskunnan kaikille osakkaille lähetettävällä kirjeellä tai siitä annetaan tieto muulla todistettavalla tavalla viimeistään 14 päivää ennen kokousta. Tämän lisäksi kokouskutsu julkaistaan paikkakunnalla yleisesti leviävässä sanomalehdessä ja osakaskunnan kotisivuilla. Muulla todistettavalla tavalla tarkoitetaan tässä yhteydessä lähinnä kokouskutsun julkaisemista Virallisessa lehdessä.

Kokouskutsussa tulee olla mainittuna kokouksen aika, paikka ja siellä ratkaistavat asiat sekä missä ja milloin kokouksessa laadittu tarkistettu pöytäkirja pidetään asianosaisten nähtävänä.

Tarkastettu pöytäkirja pidetään nähtävänä kokouskutsussa ilmoitetussa paikassa seitsemännestä kokouspäivän jälkeisenä päivästä lukien siihen saakka, kunnes kokouspäivästä on kulunut 60 päivää.

Kokouksessa ei ratkaista asioita, joista kokouskutsussa ei ole ilmoitettu.

Milloin osakaskunnan osakas haluaa osakaskunnan varsinaisessa kokouksessa ratkaistavaksi asian, on aloite tehtävä kirjallisesti hoitokunnalle helmikuun loppuun mennessä.

10 §

Hoitokunta voi tarvittaessa päättää ylimääräisen kokouksen koolle kutsumisesta. Jos osakkaat, joiden yhteenlasketut osuudet edustavat vähintään kymmenettä osaa kaikista osuuksista, sitä määrättyä asiaa varten kirjallisesti vaativat, ylimääräinen kokous on kutsuttava koolle 3 viikon kuluessa siitä, kun vaatimus kokouksen pitämisestä esitettiin hoitokunnalle tai toimitsijalle.

11 §

Osakaskunnan varsinaisessa kokouksessa:

- 1) esitetään hoitokunnan kertomus edelliseltä toimintavuodelta;
- 2) esitetään ja vahvistetaan edellisen vuoden tilinpäätös ja kertomus toiminnasta;
- 3) päätetään vastuuvapauden myöntämisestä hoitokunnalle ja vastuullisille toimihenkilöille;
- 4) tehdään näiden sääntöjen 3–7 §:ssä tarkoitetut päätökset;
- 5) päätetään kalastuslain 82 §:n mukaisen omistajakorvauksen käytöstä;

- 6) hyväksytään osakaskunnalle tulo- ja menoarvio kuluvaksi/tulevaksi vuodeksi;
- 7) hyväksytään osakaskunnalle toimintasuunnitelma kuluvaksi/tulevaksi vuodeksi;
- 8) määrätään hoitokunnan jäsenten, hallinnon tarkastajien, kokousedustajien ja muiden toimihenkilöiden palkkiot;
- 9) valitaan hoitokunnan erovuorossa olevien tilalle seuraavaksi kaksivuotiskaudeksi 3 jäsentä sekä heille henkilökohtaiset varajäsenet;
- 10) valitaan kaksi henkilöä ja heille varahenkilöt tarkastamaan tulevan toimintakauden hallintoa ja tilejä;
- 11) valitaan osakaskunnan edustaja ja hänelle varaedustaja Tenon kalatalousalueen kokouksiin;
- 12) päätetään sanomalehdestä, jossa osakaskunnan kokouksista tiedotetaan;
- 13) päätetään muista kokouskutsussa mainituista asioista;
- 14) käsitellään muut esille tulevat asiat.

Sen estämättä, mitä edellä on määrätty toimikaudesta, jatkavat edellä kohtien 9–11 nojalla valitut henkilöt tehtävissään, kunnes uusi valintapäätös on täytäntöönpanokelpoinen.

12 §

Osakaskunnan hoitokunnan päätökset, kalastusviranomaisen määräykset, osakaskunnalle annetut haasteet tai muut tiedonannot saatetaan osakaskunnan osakkaiden tietoon ilmoittamalla niistä lähinnä seuraavassa osakaskunnan kokouksessa.

13 §

Osakaskunnan kokouksessa kullakin osakkaalla on osuuttaan vastaava äänioikeus. Kokouksen puheenjohtajaa valittaessa ja äänestysluetteloa hyväksyessä on kuitenkin jokaisella kokoukseen osaa ottavalla yksi ääni ja, jos osakaskunnan kokouksessa osanottajat siitä yksimielisesti sopivat, voidaan kokouksessa muutkin päätökset tehdä niin.

Kokouksessa osakasta voi edustaa hänen valtuuttamansa asiamies. Kokouksessa ei kuitenkaan kukaan saa äänestää enemmällä kuin kolmellakymmenellä prosentilla läsnä olevien yhteenlasketusta äänimäärästä. Jos useammalla osakkaalla on sama asiamies, äänimääräleikkuri kohdistetaan koko asiamiehen edustamaan äänimäärään.

Kokouspäätösten teossa, äänestystulosten laskemisessa ja päätösten täytäntöönpanossa noudatetaan muilta osin yhteisäluelakia.

14 §

Osakaskunnan kokouksessa on pidettävä pöytäkirjaa, johon on merkittävä kokouksen aika ja paikka, miten kokous on kutsuttu koolle, läsnä olevat osakaskunnan osakkaat tai heidän asiamiehensä, kunkin äänimäärä sekä kokouksessa tehdyt ehdotukset, tapahtuneet äänestykset sekä kokouksen päätökset.

Pöytäkirjan allekirjoittavat puheenjohtaja ja pöytäkirjan pitäjä sekä kaksi kokouksen valitsemaa pöytäkirjan tarkistajaa. Milloin puheenjohtaja itse pitää pöytäkirjaa, pöytäkirjan allekirjoittavat puheenjohtaja ja vähintään yksi kokouksen valitsema pöytäkirjan tarkistaja.

15 §

Osakaskunta valitsee hoitokunnan, johon kuuluu 6 jäsentä, sekä heille henkilökohtaiset varajäsenet. Hoitokunnan jäsenten toimikausi on kaksi vuotta. Ensi kerran valituista jäsenistä eroaa ensimmäisen vuoden lopussa arvan mukaan puolet ja toisen vuoden lopussa jäljelle jääneet jäsenet. Sen jälkeen erovuoroisuus ratkaistaan siten, että puolet jäsenistä on valitsemisjärjestyksessä kunakin vuonna erovuorossa.

Hoitokunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vuodeksi kerrallaan. Hoitokunta on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään puolet muista jäsenistä tai heidän henkilökohtaisista varamiehistään on saapuvilla.

Hoitokunnan kokouksissa johtaa puhetta hoitokunnan puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Hoitokunnan päätökseksi katsotaan se mielipide, jota enemmistö on kannattanut. Äänten mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan mielipide. Hoitokunnan kokouksesta on pidettävä pöytäkirjaa, johon on kirjattava kokouksen aika ja paikka, läsnä olleet henkilöt sekä kokouspäätökset.

Hoitokunnan puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja käyttää hoitokunnan puolesta puhevaltaa tuomioistuimessa ja viranomaisen luona, jollei hoitokunta jossakin asiassa erikseen määrää toista asiamiestä.

16 §

Sen lisäksi mitä kalastuslaissa ja yhteisaluelaissa sekä niiden nojalla muutoin on säädetty tai määrätty tulee hoitokunnan:

- 1) johtaa osakaskunnan toimintaa;
- 2) valvoa osakaskunnan etua;
- 3) tehdä osakaskunnan kokoukselle osakaskunnan toimintaa koskevia ehdotuksia ja valmistella osakaskunnan kokouksessa esille tulevat asiat;
- 4) panna täytäntöön osakaskunnan kokouksen päätökset sekä huolehtia niiden tiedottamisesta;

- 5) huolehtia osakaskunnan taloudenpidosta ja omaisuudesta;
- 6) edustaa osakaskuntaa yhteisen alueen käyttöä ja hoitoa koskevissa asioissa yksityistä osakasta ja kolmatta henkilöä kohtaan;
- 7) pitää luetteloa osakaskunnan osakkaista ja heidän osuusluvuihistaan;
- 8) valvoa osakaskunnan sääntöjen ja päätösten noudattamista;
- 9) ilmoittaa hoitokunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tultua valituiksi heidän nimensä ja postiosoitteensa aluehallintovirastolle, Maanmittauslaitokselle sekä sen kalatalousalueen hallitukselle, jonka alueella osakaskunta toimii;
- 10) päättää osakaskunnan toimintasuunnitelmassa määriteltyjen ehtojen puitteissa seuraavista asioista:
 - suostumuksen antamisesta merkitykseltään vähäisen laiturin, kaapelin, johdon tai muun sellaisen laitteen sijoittamiseksi,
 - kilpailujen ja muiden järjestettyjen tilaisuuksien järjestämiseksi,
 - vainajan tuhkan sirottamiseksi yhteiselle alueelle,
 - suostumukset vähäisiin ruoppauksiin ja ruoppausmassojen sijoittamiseen
 - suostumukset hoito- ja koekalastuksiin ja muihin tutkimuksiin osakaskunnan alueella
 - suostumuksen antaminen merkitykseltään vähäisten tai pienialaisten kosteikkojen perustamiseen osakaskunnan vesijättöalueelle.

17 §

Osakaskunnan nimen kirjoittaa hoitokunnan puheenjohtaja yksin tai varapuheenjohtaja ja yksi hoitokunnan jäsen yhdessä.

18 §

Osakaskunnan toiminta- ja tilivuosi on kalenterivuosi. Osakaskunnan tilinpäätös ja kertomus toiminnasta on annettava hallintoa tarkastaville henkilöille ennen tammikuun loppua. Tarkastajien on annettava kertomuksensa hoitokunnalle ennen helmikuun loppua.

19 §

Osakkaalla on oikeus tutustua osakaskunnan kirjanpitoon ja muihin osakaskunnan toimintaan liittyviin asiakirjoihin. Osakkaalla on oikeus käyttää avustajaa sekä oikeus saada jäljennöksiä

kirjanpidosta ja muista asiakirjoista. Tällöin osakaskunnalla on oikeus saada osakkaalta korvaus osakaskunnalle aiheutuneista asiakirjojen jäljentämis- ja lähettämiskuluista.

20 §

Osakas voi vaatia hoitokunnalle toimitetulla oikaisuvaatimuksella tai kanteella käräjäoikeudessa laittoman, sääntöjen vastaisen tai oikeuttaan loukkaavan päätöksen oikaisemista sen mukaan, kuin siitä on yhteisaluelaisissa säädetty.

21 §

Osakaskunnalla voi olla sihteeri, rahastonhoitaja, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymiä kalastusvalvojia ja muita toimihenkilöitä, jotka hoitokunta ottaa toimiinsa ja vapauttaa tehtävistään.

Osakaskunnan kokouksen puolesta

Hakemus

AVille on toimitettava kirjallinen hakemus sääntöjen vahvistamiseksi. Hakemuksesta on käytävä ilmi hakijan yhteystiedot sekä tarvittaessa erillinen laskutusosoite. Hakemukseen on liitettävä:

- osakaskunnan kokouksessa hyväksytyt säännöt;
- jäljennös osakaskunnan kokouksen pöytäkirjasta, jossa säännöt on hyväksytty ja
- selvitys em. päätöksen lainvoimaisuudesta (yhteisaluelaki 23 ja 23 a §).
- Hakemuksessa tulee lisäksi erikseen ilmoittaa, jos osakaskunta harjoittaa sellaista liike- tai ammattitoimintaa, jonka perusteella se on kirjanpitolain mukaan kirjanpitovelvollinen.